

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 20.0000670

Afdeling/eenheid/cluster: Ruimtelijke Ontwikkeling	Projectnaam: Financiële participatie zonne-energieprojecten	Bijl.: 1	Datum: 8 april 2020	Steller: M. Sanders
---	---	-------------	------------------------	------------------------

Portefeuille: IV

Onderwerp: Financiële participatie door initiatiefnemers van zonne-energieprojecten

Voorgesteld besluit

1. De beleidsregel 'Uitvoeringsvoorwaarden financiële participatie bij zonne-energieprojecten' vaststellen behorende bij de structuurvisie 'Zon in de Polder';
2. De hoogte van de participatiebijdrage voor zonne-energieprojecten die vergund worden in de periode 2020-2024 vaststellen op € 500 per MWp opgesteld vermogen per jaar gedurende de looptijd van de vergunning, of eenmalig voor de periode van 20 jaar
3. De commissie Woonomgeving informeren.

Inleiding

Ons beleid voor grootschalige zonneweides is vastgelegd in de structuurvisie 'Zon in de Polder'. Dit beleid heeft u vastgesteld in december 2019. Daarin zijn participatievoorwaarden opgenomen. Dit collegevoorstel gaat over de uitwerking van het onderdeel 'financiële participatie' voor zonne-energieprojecten.

Doelstelling

Een duidelijke en eerlijke financiële bijdrage van zonne-energieprojecten. Deze uitvoeringsvoorwaarden maken de financiële participatie van zonne-energieprojecten reëel, transparant en naleefbaar. Dit biedt duidelijkheid aan initiatiefnemers over de participatiebijdrage.

Argumenten

1.1 *Er is behoefte aan duidelijkheid over de financiële participatie*

Over financiële participatie staat in het beleid dat initiatiefnemers van zonne-energieprojecten een financiële bijdrage leveren aan de omgeving. Dit is 15% van de winst voor belasting of een gelijk te stellen bijdrage op basis van geleverde energie op het net. De invulling van deze bijdrage is in het beleid vrij ruim omschreven. Zo wordt beschreven dat 'meedoen' en 'bijdragen' communicerende vaten zijn. Dit betekent dat, naast een bijdrage aan een duurzaamheidsfonds, ook lokaal ondernemerschap, aandelen en obligaties als mogelijkheden zijn beschreven voor de invulling van de participatiebijdrage.

Inmiddels zijn in alle aangewezen zoekgebieden initiatiefnemers bezig hun plannen uit te werken. In de gesprekken met initiatiefnemers merken wij dat er onbedoelde vormen van participatie worden bedacht om hier invulling aan te geven. Ook is in het beleid niet duidelijk bepaald welke kosten mogen worden meegenomen om de winst te berekenen en welke niet. Uw college wordt daarom voorgesteld een aantal uitwerkingsvoorwaarden vast te stellen.

1.2 *De uitvoeringsvoorwaarden zijn in lijn met de door de raad vastgestelde kaders*

De voorgestelde uitvoeringsvoorwaarden zijn gebaseerd op de hoeveelheid panelen die opgesteld worden. Dit bepaalt hoeveel energie aan het net geleverd gaat worden.

1.3 *Niet overal mogen zonne-energieprojecten ontstaan*

Met het beleid 'Zon in de Polder' hebben we een beperkt aantal zoekgebieden aangewezen waarmee grondeigenaren en andere partijen positie hebben gekregen voor het realiseren van financieel interessante grootschalige zonne-energieprojecten. Niet iedere inwoner en ondernemer in de Noordoostpolder heeft deze mogelijkheid. Vanuit deze ruimtelijke keuze vragen wij initiatiefnemers van zonneweides om vanuit deze bevoorrechte positie iets terug te doen aan de gemeenschap ten

bate van de energietransitie en leefbaarheid. Het zijn schaarse vergunningen die voor bepaalde tijd worden verleend.

Tijdens de totstandkoming van het beleid 'Zon in de Polder' is de participatiebijdrage, in afstemming met inwoners van Noordoostpolder, onderdeel geworden van het beleid. Hierdoor is er draagvlak ontstaan voor het mogelijk maken van grootschalige zonne-energieprojecten in Noordoostpolder. Inwoners van Noordoostpolder mogen van de initiatiefnemers en de gemeente verwachten dat daadwerkelijk invulling wordt gegeven aan deze voorwaarde.

We sluiten aan bij de gedragscode 'Zon op land' die door ontwikkelaars in lijn met het Klimaatakkoord is opgesteld <https://hollandsolar.nl/u/files/energie-samen-a4-klik-hr.pdf>. Hierin wordt gesteld dat per project gekeken wordt wat de precieze vorm van financiële participatie is en wat gedefinieerd wordt als de 'lokale omgeving' die moet profiteren van de ontwikkeling. Wij stellen dat alle inwoners van Noordoostpolder bij grootschalige zonneweides tot de lokale omgeving behoren waaraan een initiatiefnemer van het ontwikkelen van een zonne-energieproject via het fonds een participatiebijdrage doet.

2.1 De participatiebijdrage per opgesteld vermogen is eenvoudiger te berekenen dan 15% van de winst voor belasting

Door niet meer te spreken van een percentage van de winst voor belasting, vermijden we de discussie met ontwikkelaars om inzicht te geven in kosten die al dan niet mee te rekenen zijn in de winst. Dit voorkomt problemen bij de financierbaarheid van projecten, zodat er een grotere kans is dat projecten uitgevoerd gaan worden.

2.2 De administratieve lasten zijn lager voor zowel ontwikkelaar als gemeente bij een vast bedrag per MWp.

Er hoeft immers niet langer jaarlijks op basis van de werkelijke winstcijfers een bedrag voor afdracht aan het fonds vastgesteld te worden. Bijkomend voordeel is dat wij van tevoren precies weten welk bedrag we gaan ontvangen voor het fonds op basis van het opgesteld vermogen.

De participatiebijdrage mag in een keer worden voldaan of jaarlijks gedurende de looptijd van de vergunning, dus voor 25 jaar. Het in één keer storten in het fonds heeft onze voorkeur. We stimuleren dit door dan de bijdrage te rekenen voor de periode van 20 jaar in plaats van 25 jaar. Dit is ook de periode waarin zonneparken over het algemeen worden afgeschreven. Hierdoor worden administratieve lasten nog meer beperkt en kunnen we eerder beschikken over het bedrag voor het fonds.

Een precieze vergelijking tussen een vergoeding per MWp opgesteld vermogen en 15% van de winst voor belasting is niet te maken. Gedurende de looptijd van de vergunning fluctueert de verwachte winst. Zo zijn er financieringskosten (rente en aflossing) waar ontwikkelaars vooral de eerste jaren mee te maken hebben. Deze nemen in de loop van de looptijd wel af maar ook de SDE-subsidie stopt na 15 jaar. Na 25 jaar is de vergunning eindig en heeft het park niet meer de waarde die het bij aanvang had.

De inschatting is dat de nu voorgestelde participatiebijdrage in lijn is met de 15% winst voor belasting wanneer de financieringskosten meegenomen worden.

2.3 Door elke vijf jaar het bedrag opnieuw vast te stellen voor nieuwe aanvragen, spelen we in op de markt

Een bijdrage van € 500 per MWp opgesteld vermogen per jaar is een bedrag dat op dit moment als redelijk ervaren wordt door de markt. Dit bedrag is algemeen geaccepteerd bij windprojecten en opgenomen in de daarbij geldende gedragscode. Voor zonne-energieprojecten ontbreekt een dergelijk bedrag.

De winstmarge op zonne-energieprojecten is afhankelijk van de hoogte van de SDE-subsidie en de prijs van zonnepanelen. Hierdoor is het redelijke bedrag voor de participatiebijdrage ook veranderlijk. Daarom wordt de hoogte van de bijdrage elke 5 jaar herzien. Het herziene en opnieuw vastgestelde bedrag geldt vanaf dat moment voor alle nieuwe vergunningaanvragen.

2.4 We moedigen lokaal ondernemerschap en eigenaarschap aan

Ontwikkelaars van een zonneweideproject kunnen er voor kiezen om de omgeving mee te laten doen in een project. Het mee laten doen in een project, kan een manier zijn om draagvlak te creëren of te vergroten.

De omgeving doet dan een financiële inbreng, bijvoorbeeld door middel van het uitgeven van obligaties, in het project waarover een bepaald rendement verkregen wordt. Dit principe wordt ook beschreven in het Klimaatakkoord, dat een streven naar 50% lokaal eigenaarschap beoogt. De gedragscode 'Zon op Land' onderschrijft dit en wij willen dat ontwikkelaars zich aan deze code committeren. Dit heeft overigens geen invloed op de hoogte van de participatiebijdrage en wordt ook niet in de plaats gesteld van de participatiebijdrage.

2.5 De uitwerking van het door de gemeente beheerde duurzaamheidsfonds wordt in een afzonderlijk collegevoorstel beschreven

In de uitwerking van het fonds hebben we aandacht voor de wijze waarop we andere partijen, zoals inwoners, maatschappelijke partners en eventueel de initiatiefnemers van zonne-energieprojecten betrekken bij het fonds.

Kanttekeningen

1.1 Dit voorstel wijkt af van de conclusie van de themabijeenkomst van 4 februari

Tijdens de themabijeenkomst van 4 februari jl. is gesproken over financiële participatie. Toen was het voornemen om de raad voor te stellen de voorwaarden van financiële participatie te verenigen tot een verplichte bijdrage in een omgevingsfonds, het duurzaamheidsfonds. En daarnaast zouden we de financieringskosten niet als kosten meerekenen om de winst te bepalen. Deze weg tot focus was ingeslagen met de bedoeling om het uitvoerbaar en controleerbaar te krijgen.

Recente inzichten brengen ons in heroverweging of de voorgenomen minimale ondergrens van 15% voor de winst voor belasting en voor financieringskosten wel reëel is. Wanneer er een te grote spanning ontstaat tussen wat ontwikkelaars reëel vinden en wat wij eisen, vergroot dat het risico dat een project niet doorgaat. Ook is het mogelijk dat er in een later stadium een juridische discussie ontstaat over de gesloten anterieure overeenkomst waarin de participatievergoeding is vastgelegd. Om deze discussie te voorkomen, wordt deze 15% winst voor belasting nu in de uitvoeringsvoorwaarden vervangen door een vergoeding per opgesteld vermogen aan zonnepanelen. De uitvoeringsvoorwaarden worden hiermee reëel, transparant en naleefbaar. Bovendien doen zij nog steeds recht aan het kader dat de raad gesteld heeft, namelijk dat een deel van de opbrengst van zonne-energieprojecten ten goede moet komen aan de hele gemeente via een duurzaamheidsfonds.

1.2 Er is een vrijwillige overeenkomst met de initiatiefnemer nodig

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan aspecten van een goede ruimtelijke ordening. Financiële participatie, een bijdrage aan een duurzaamheidsfonds, valt daar niet onder en kan alleen in een privaatrechtelijke anterieure overeenkomst worden vastgelegd. Deze overeenkomst sluiten we bij voorkeur al voordat de aanvraag wordt ingediend. Gemeente en provincie hebben aandacht voor de juridische aspecten die dit met zich meebrengt.

Zonneweides zijn in de gehele gemeente in strijd met het bestemmingsplan.

De gemeente hoeft geen medewerking te verlenen aan een wijziging van het bestemmingsplan als het niet past in vastgesteld beleid. Wij werken alleen mee aan het afwijken van het bestemmingsplan, als de initiatiefnemer afdraagt aan een duurzaamheidsfonds, omdat het hier schaarse omgevingsvergunningen betreft.

Participatie (in welke vorm dan ook) is namelijk een vereiste.

2.1 Er is binnen de RES-regio Flevoland geen eenduidig beleid ten aanzien van de participatiebijdrage van zonne-energieprojecten.

In de gemeente Zeewolde wordt bijvoorbeeld een vergoeding van € 320 per MWp opgesteld vermogen afgedragen. Er ontstaat dus verschil tussen gemeenten wat kan leiden tot een voorkeur bij ontwikkelaars voor bepaalde gebieden.

De omstandigheden in Noordoostpolder zijn gunstig voor ontwikkelaars (aanwezigheid infrastructuur en grootte zonnevelden), en de zonnevelden worden hier op hoogwaardige landbouwgrond geplaatst. Dit rechtvaardigt een hogere bijdrage.

Planning/Uitvoering

Na besluitvorming wordt de beleidsregel in de Regelingenbank gepubliceerd.

Inrichting en uitvoering van het duurzaamheidsfonds worden apart aan de raad voorgesteld.

Bijlagen

1. Beleidsregel 'Uitvoeringsvoorwaarden financiële participatie bij zonne-energieprojecten'